

Ťahák Priemyselná revolúcia a modernizácia

- **1. priemyselná revolúcia (18. stor.):** Parný stroj, uhlie, textilný priemysel.
- **2. priemyselná revolúcia (od pol. 19. stor.):** Elektrina, spaľovací motor, chémia, ťažký priemysel.

⚙️ Najväčšie vynálezy a mená

- **Elektrina:** Nicola Tesla (striedavý prúd, indukčný motor), T. A. Edison (žiarovka, fonograf).
- **Doprava:**
 - Carl Benz & Gottlieb Daimler – benzínový automobil.
 - Rudolf Diesel – dieselový motor.
 - Bratia Wrightovci – prvé motorové lietadlo.
- **Komunikácia:** Bell (telefón), Morse (telegraf), Marconi (rádio).

🔬 Veda a Medicína

- **Chémia:** D. I. Mendelejev (periodická tabuľka), Mária Curie-Skłodowska (rádioaktivita, Nobelove ceny).
- **Medicína:** L. Pasteur (očkovanie, pasterizácia), R. Koch (bacil TBC), W. C. Röntgen (röntgen).
- **Biológia:** Charles Darwin (evolučná teória), G. Mendel (genetika).

🇸🇰 Slovenská stopa

- **Štefan Banič:** Vynálezca padáka.
- **Jozef Murgaš:** Priekopník bezdrôtovej telegrafie.
- **Štefan Jedlík:** Podieľal sa na elektromotore.

⚖️ Spoločnosť a Ideológie

- **Problémy:** *Dlhá pracovná doba, nízke mzdy, detská práca (zákazy prichádzali pomaly, napr. v Anglicku 1833 zákaz pre deti do 9 rokov).*
- **Socializmus:** *K. Marx a F. Engels – teória triedneho boja a revolúcie.*
- **Cirkev:** *Pápež Lev XIII. – encyklika Rerum Novarum (prvé sociálne učenie cirkvi, snaha o dohodu).*